

Beseda o šolskem petju.

Ne žvenka, ne evenka
Pa bati se nič;
Živi se brez plenka
O petju ko tič.

Vodnik.

Da naš narod rad poje, se prepričamo slednji dan. Posebno vneta za petje pa je naša ljuba mladost. Slišati prepevati lepe pesmi slovenske, jih vsa zamaknjena poslušša, in serce ji veselja igra. Dobrotljivi stvarnik je naredil tako. Dasiravno pa je naša mladost za petje zelo vneta, vendar lahko kmali veselje do njega zgubi (kakor do vsake reči), ako ne vé učitelj dovolj spešno v tej reči ravnati. Menim, da je dobro, če 1. učitelj otroke le take pesmi vadi, katerih napevi so lahki, prijetni in imajo narodnega duha. Ako so napevi težki, se mora učitelj dosti bolj truditi, in tudi učenci se tako kmali utrudijo, in zgubé veselje do pesem. 2. Pesmi morajo biti različne. Ako se postavim vedno le cerkvene ali pa zmiraj necerkvene učijo, se otroci petja kmali prisitijo in naveličajo. Skušnja uči, da se otrokom še igra, ktero večkrat igrajo, primerzi. 3. Besede morejo biti poštene, lepe in lahko razumljive in podučne. Ako pesmam tega manjka, je petje otrokom le dolgočasno, in se ne morejo ogrevati, tedaj jim tudi ne koristi, in je le potrata časa. Sploh mora učitelj v tej reči vse poskušati, da pri otrocih veselje do petja zbuja, goji in ohrani. Posebno radi otroci take pesmi pojejo, ktere njih domače dela in opravila, ali njih vsakdanje življenje zadevajo. Prepričal sem se tega s 5. sestko g. Vilhar-jevih pesem, ktere otroci — orač, plevica, grabljica in mlatič — s takim veseljem in neakko ponosno pojejo, da jih je veselje slišati. Kdor si jih še ni preskerbel, naj si jih omisli, ne bo mu žal. *) Dobro pa je tudi, ako se učenci zraven takih in cerkvenih pesem tudi še učé takih, po katerih se učijo poznavati imenitne kraje ali dogodbe naše zemlje. Take so, post.: „Bleško jezero“, „Pridi Goreneč“ i. t. d. Da se pa morejo učenci takih pesem učiti, je potreba, da si jih v zvezke lepo in brez pomot prepisujejo. To pa daje učitelju in učencem dosti truda in zamude; tedaj bi bilo

*) To se tako razumé, da mora učitelj pri teh in vsakih pesmih dobro prevdariti, ktera se sme podati in razlagati mladosti, ktera pa ne. Vredn.

dobro, da bi se tudi v tem pomagalo. Ali bi ne bilo pametno, ako bi vse pesmi, ktere so za učence pripravne, skupaj se zbrale, in natisnile? Taka knjiga bi bila menda tudi za šolske darila pripravna. Pa tudi bi dobila marsikterega prijatla, kteri bi jo radoštno sprejel. *)

Govekar.

Jeklene peresa niso pripravne za pisanje v ljudski šoli.

Jeklene peresa so sedaj gosje zeló spodrinile, ali pa v prid lepega pisanja, nočem tukaj razsojevati, dasiravno mislim, da odkar so jeklene peresa, sploh zginuje lepo pisanje, in da naj z jeklenimi peresi le tisti pišejo, kteri si ne znajo ali pa ne utegnejo gosjih pripravljati.

Imam pa pred očmi le ljudsko šolo in oziraje na-njo hočemo prevdariti, kaj boljše kaže, ali z jeklenimi peresi pisati, ali pri gosjih ostati.

Otroci ljudske šole so v obče bolj ubožni; kadar jim svetujemo, da bi kupovali šolske orodja, je tudi treba nekoliko gledati na to, kar njihovim staršem manj stroškov prizadeva. Jeklene peresa so res zeló po ceni, in še skoraj cenejše, kakor gosje, ali koliko časa pa so dobre? Ali znajo tudi otroci ž njimi prav ravnati? koliko pa je jeklenih peres v resnici dobrih? Za jeklene peresa mora biti tinta napravljena brez kisa ali jesiha, kajti kislina pero ujeda. Kdor hoče jeklene peresa vsaj nekoliko časa dobre ohraniti, naj jih obrisuje s cunjico namočeno s terpentinovim oljem; pripravljeno mora imeti tudi posodico s šreteljni (Schrott), v katero kterikrat pero žokne, ako je preojstro in popir reže, da se zopet potumpi. Ali se pa to more storiti pri otrocih?

Kako pa otroci ravnaajo s peresi? Naj poprej pero slabo obrisejo — tinta je že tako s kisom napravljena, — čez kake dva dni že s peresom popir režejo, peresa se jim ne morajo popraviti — sicer bi bilo še več sitnosti kakor pri navadnih — tedaj ž njimi popir tergajo, če ne morejo slabo pero zavreči. Nektere jeklene peresa so zares dosti elastične, ali takih dragih peres si otroci po ljudskih šolah ne bodo omišljevali.

*) Tudi mi smo že davno tako mislili. Ako nam Bog da srečo in zdravje, bomo se kmali tudi tega dela lotili.